

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P-13.

Coll. No. ~~Bhramo~~ 393

Title _____ page _____

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No.: 398 Subject: Pauranic Rit

Title: Bhauma puja

Author: — Scribe: Anand Sivarama

Date of the work: — Date of the Ms.: V.S. 1888

Place of the work: — Place of the Ms.: —

Size: 7.6" by 4.5" Extent: 6 fol

Language: Sanskrit Script: Devanagari

Remarks: —

श्रीगणेशायनमः॥ अथ नौमपूजा॥ आगमोक्तसहितविधिः॥ मार्गशीर्षमासि
 शुक्लपक्षे प्रथमनौमद्वारे पश्चिमरात्रादुक्तशरीरचिंतानिर्वर्त्य विधिनाय्यो
 क्तशौचं कृत्वा अरुणोदयवेलायां अपामार्गेण मोनमुद्रया दंतधावनं कुर्यात्
 पश्चात्तिलामलकचूर्णेन नद्यादौ गृहे रास्नात्वा धौतं रक्तवस्त्रं परिधाय रक्तोत्तरी
 यं च धृत्वा पूजोपहारानुसंधोक्ष्य॥ आचमनं प्राणायामः॥ अद्येत्यादिप्रयोगवि
 धाय शास्त्रोक्तं श्रीनौमाय षोडशोपचारसहितस्नानप्रतिष्ठापूजनमहं
 करिष्ये॥ आर्यना॥ अद्य देवेश तेन त्वाकारिष्ये ब्रह्ममुत्तमं॥ दुःखव्याधिवि
 नाशाय ह्येतां शायन्मिजातलो नमस्कारः॥ धरणिर्गर्भसंचूतं विदुते
 तसमप्रतं॥ कुमारं शक्तिहस्तं चमंगलं प्रणमाम्यहं॥ पश्चाद्दशगमोक्तविधि
 नाश्रंगेन्यासं कुर्यात्॥ आदौ वामांगं॥ पश्चादक्षिणांगं॥ उमंगलाय पाद

१

न्यासः॥ उच्चमिपुत्राय जानुन्यासः॥ स एह शीतोष्णं नमः॥ उचनप्रदायक
 टिन्यासः॥ स्त्रियासताय पुण्याय नमः॥ उमहाकायौयोरसे नमः॥ सर्वकर्मवि
 रोधिकाय रुदयाय नमः॥ उत्तोहिताय वाङ्मन्यासः॥ उत्तोहिताय कवे दे
 शे नमः॥ उत्तामगातां सपाकराय मुखे नमः॥ उधरात्मजाय नासिकाये न
 मः॥ उकुङ्गाय नेत्राभ्यां नमः॥ उनौमाय कर्माभ्यां नमः॥ उत्तृतिदाय लला
 टाय नमः॥ उच्चमिनेदनाय मूर्ध्नि नमः॥ अंगारकाय शिखायै नमः॥ उत्थ
 माय कवचाय नमः॥ उ सर्वरोगाय हारकाय नमः॥ उवृष्टिकर्त्राय आका
 शाय नमः॥ उग्रहर्त्राय अधस्ताय नमः॥ सर्वकामफलप्रदाय सर्वगि न
 मः॥ अथ करं न्यासः॥ उहो अंगुष्ठाभ्यां नमः॥ उहो तर्जनीभ्यां नमः॥ उहो मध्य
 माभ्यां नमः॥ उहो ह्रीं अनामिकाभ्यां नमः॥ उहो सः कनिष्ठिकाभ्यां नमः॥ उषः
 करतलपृष्ठाभ्यां नमः॥ ततः षडंगन्यासः॥ उहो रुदयाय नमः॥ उहो शिरसे

रतौ भौमस्य न्यासादि कंकणालङ्कारे

2

पहरिणो॥ सवा-कार्मो नवास्मंति च सुताय नमो नमः॥ आचमनं॥ सिता
सितसरितोयं स्नानं तव नुमिज॥ पंचामृतमयानितं स्नानं कुरु जगत्पते
॥ स्नानं॥ पंचामृतं॥ अग्निमूर्द्धनि॥ इः ऊलं विमलं चैव मया दत्तं महीसुत
परिधानाय वसनं गृहीत्वा नक्तं वसलः॥ वस्त्रं॥ अग्निमूर्द्धनि ब्रह्मविष्णुम
हेशाननिमिशा ब्रह्मस्त्रकं॥ यज्ञोपवीतदानेन प्रीयतां धरणी सुतः॥
यज्ञोपवीतं॥ चंदनं मलयोद्भूतं शृंगं धंसुखावहं॥ गृहाण देव श्री
खंडं अखंडं ब्रह्महेतवे॥ रक्तचंदनं॥ अहताश्च सुरश्रेष्ठ चंदनैश्च
सुशोभिता॥ मयानि वेदिता तत्पागृहाण कुजनंदन॥ अहृतं॥
ना॥ नाविधानि पुष्पाणि जायाया कुसमानि च॥ दिव्यानि च सुगंधीनि
पुष्पाणि अतिष्ठ्यतां॥ पुष्पां॥ देवदुमरसोद्भूतं ललाग रुघुता न्क्ति॥ आ

आनि तोयं मया धूपो तौ मंत्रं प्रतिगृह्यतां ॥ धूपं ॥ अग्नीषोममयं तेजसर्वं
 केषु पूजितं ॥ इदं ज्योतिर्मया दत्तं गृहाण हिति नेदता ॥ धूपं ॥ ततः श्रुतं रात्रौ
 ये त्रिकोणयत्रोपरि लिखितानामेकविंशतिनाम्नामुपरिरक्तचन्दनलि
 हेः जपापुष्पैः रक्तकरवैरैर्वीतैर्नाममंत्रैः पूजितं ॥ उर्मंगलाय नमः ॥ मंग
 लं श्रावाहया नि ॥ क्षमिपुत्राय नमः ॥ श्रावाहया ॥ अनेन प्रकारेण रूपा
 हर्ताय नमः ॥ धनप्रदाय नमः ॥ स्थिरासनाय नमः ॥ माहाकाशाय नमः ॥
 सर्वकर्माक्षौधकाय नमः ॥ लोहिताय नमः ॥ लोहिताश्रयाय नमः ॥ सा
 मगातं ह्यपाकराय नमः ॥ धरात्मजाय नमः ॥ उज्जजाय नमः ॥ तौ माय
 नमः ॥ चूतिदाय नमः ॥ चूमिनेनाय नमः ॥ अंगारकाय नमः ॥ यमाय
 नमः ॥ सर्वरोगाघ्नहारकाय नमः ॥ वृष्टिकर्त्रे नमः ॥ वृष्टिअपहर्त्रे नमः ॥

३

उर्मसर्वकामफलप्रदाय नमः ॥ एतानि उज्जनामानि नित्यं यः प्रयतः पठेत् ॥
 अणं न जायते तस्य धनं प्राप्नोत्यसंशयं ॥ त एतैर्नाममन्त्रैः पूजा ॥ त
 तौ नैवेद्यं ॥ घृतपक्वैर्द्विविधानं पायसं वा सशर्करं ॥ नाविधं च नैवेद्यं तौ मा
 मे प्रतिगृह्यतां ॥ जगवते तौ माय नैवेद्यं ॥ मि ॥ पञ्चमूगसमायुक्तं च चूर्णम
 मन्त्रितं ॥ अथ सौजायदेवेशताबूलं प्रतिगृह्यतां ॥ तांबूलं ॥ नालिकेरारो
 फलं गृह्यतां ॥ क्षमिपुत्रो महातेजाः स्वदोहवपिना किनः पुत्रार्थं वा प्रपन्नो
 स्मि गृहाणां धनमोस्तुते ॥ कृष्णां देर्नालिकेरैश्च दाडिमैः खजूरैः फलैः ॥
 मातुलिंगमिव पुत्रप्रीत्यर्थं प्रतिगृह्यतां ॥ इदं ब्रूतं मया देवस्त्वापि तं पुरतस्त्वं
 वातेन मे सफलावाप्तिर्नवेन मनोजननि ॥ अर्घ्यं ॥ हिरण्यगर्भगर्भच्छेदम
 बीजं विज्ञाव सो ॥ अनंतपुण्यफलदं अतः शोदिष्यसि ॥ दक्षिणं ॥ असीददे

वदेवेशविघ्नहर्त्राधिरात्मजः॥ अमंगलं निहंस्यासु सर्वदा यच्छमंगलं॥ नम
 स्कारः॥ गृहितो सिद्धते देवयदपूर्यं स तं मया॥ सर्वतदस्तु संपूर्यं प्रद
 ह्निणं सते सति॥ घट्टिणि॥ आरात्रिकं॥ कर्पूरात्रिकं शुचं शुद्धदिपकया
 चितं॥ निराजनेन संज होतवत्येवमही सुते॥ आरात्रिकं॥ ततो जपः॥ तौ
 मगायत्राः॥ वार २८॥ अंगारकाय विन्तहे॥ तन्नो तौ म॥ ततो वेदमंत्रेण
 अग्निमूर्ध्नि॥ वार १०२८॥ मश्वाजाप संकल्पः॥ गुह्यादिगुह्यगेमसं गुहाया
 म्बुद्धं तं जपे॥ सिद्धिर्नैव उमे देव वत्प्रसादाद्दिस्थितः॥ अनेन जपेन नग
 वात्तौ मप्रीयतां॥ एकविंशतिनामेन घट्टिणि नमस्कारं कुर्यात्॥ उमंग
 लायनमः॥ रणरेखात्रयं सवापुराणमंत्रमुच्चार्य वामपादं गुप्तेन मर्दयत्
 उः खदौ ताग्यनाशाय पुत्रसंतानहेतवे॥ सतरेखात्रयं वामपादेन मार्ज्या ४

म्भं॥ १॥ न एषु खविनाशाय सुखसंतानहेतवे॥ मर्दयाम्यसितारेखास्ति
 जन्मत्रयोद्भवाः॥ २॥ इति रेखा मर्दनमंत्राः॥ तत उच्चार्य प्रार्थनाः॥ नृण
 दृष्टनमस्ते स्तुतु खदारिद्र्यनाशकः॥ सुखसौभाग्यदो नित्यं नवमेधर
 णी सुतः॥ तप्तकांचनवर्णं तैत्तरुणा कंसमप्रतं॥ सुखसौभाग्यधन
 दनृणदारिद्र्यनाशनः॥ गृहाराजनमस्ते स्तु सर्वकल्याणकारकः॥
 प्रसादात्तव देवेश सर्वकल्याणतजिनः॥ देवदानवगंधवाय ह्यराक
 संपन्नगाः॥ प्राक्कवेति शिवं सर्वसदा पूर्णमनोरथाः॥ प्रसादं कुरु मे
 तौ मसौ भाग्यो मंगलप्रियः॥ बालः कुमारो यस्तु रक्तवर्ण सुशोचनः॥
 अवयः पृथिवी पुत्रः सन्तु मः प्रीयतां मम॥ अथ प्रार्थना॥ अथ स्तोत्रं॥

वदे
 नगवन्देवेशग्रह राजधरासुतः॥ तत्र कांचन संकाशं तरुणार्कसम
 प्रभं॥ १॥ सुखसौताग्यधनदक्षणादारिद्र्यनाशनः॥ व्रतस्यास्यप्रता
 पेन सतति देह्यनिःसृतं॥ २॥ अणुदोषाद्व्यादेवात्पेक्षकाहुविषेषतः॥
 मांविमोवयतो देवहोण्याः सौताग्यदः प्रतो॥ ३॥ पुत्रान्पौत्रान्धनं दे
 हि नृणां रात्रुविनाशनः॥ देहि मे सकलान्कामान्कामलोधरणी सुतः॥
 ४॥ वामर्चिषे तं नशको मिस्तुतिं कर्तुं न वेम्यहं॥ ह्यपालो नृग्रदालेश
 नौमस्तेदजलोद्भवः॥ ५॥ विश्वं तरायां हरतालदेशच्युताश्रमोचूतज
 लस्य विदोः॥ जाताय देवेश नमोस्तुभ्यं त्वत्पादनं किंजकुदे हि शम्भ
 ता॥ ६॥ इति स्तोत्रं॥ पुण्याहं दीर्घमित्यादि सुशान्तिं न वत्ता॥ अस्य तौ
 मपूजनप्रतिष्ठासिद्ध्यर्थं यथासंपदं ब्राह्मणमेकं हंतमयिष्ये॥ ५॥
 कर्म

नगवान्तौ मप्रीयतां अस्य तौ मपूजनप्रतिष्ठासिद्ध्यर्थं हिरण्यदं व्यं
 आचार्यायाहं संप्रददे॥ वृत्तसौ संकल्पः॥ दहृणा प्रो॥ सुशान्तिं न व
 त्ता॥ अस्य तौ मपूजनकर्तृणो मस्तु॥ मांगल्यं आशिर्वादः॥ मंगलोत्तुमि
 पुत्रश्च नृणदत्ताधनप्रदा॥ सिरासन्तो मद्राकाय सर्वकर्मावरोधकः॥ १॥
 लोहितो लोहिताक्षश्च सामगानां ह्यपाकरः॥ धरात्मजः ऊजो तौ मोचुति
 दोचूति नंदनः॥ २॥ अंगारको यमश्चैव सर्वरोगाप्रहारकः॥ वृष्टिकर्ता
 प्रवृष्टिदत्ता च सर्वकामफलप्रदः॥ एतानि ऊजनामानि प्रातरुत्थायः प
 षित्॥ ३॥ नृणं न जायते तस्य धनं शिघ्रमवाप्नुयात्॥ ॥ इति तौ मपूजा समाप्त
 :॥ संवत् १८१५ चनाश्रावण शुद्ध १३ गुरुवारं दशमं एतदं शिवरात्रिं

11

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a single column and is mostly illegible due to fading and the age of the paper. The script appears to be a form of early modern European cursive, possibly from the 16th or 17th century. The paper is aged and yellowed, with some visible staining and wear along the edges.